

ОН

ПРОФСПІЛКА ПРАЦІВНИКІВ ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ЛЬВІВСЬКА ОБЛАСНА ОРГАНІЗАЦІЯ ПРОФСПІЛКИ
ПРАЦІВНИКІВ ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

пр. Шевченка, 7, м. Львів, 79005, тел. 235-70-82, факс 235-70-70
e-mail: profspilkaosvity@litech.net, web-сторінка: profspilkaosvity.org.ua
Р/р UA193253210000026003053768120, ЗАХІДНЕ ГРУ АТ КБ "ПРИВАТБАНК",
МФО 325321, код ЄДРПОУ 02607769

№ 12 від 14.01.2020

Президенту України
Зеленському В.О.

Голові Верховної Ради України
Розумкову Д.О.

Прем'єр-міністру України
Гончаруку О.О.

Народним депутатам –
авторам законопроекту № 2681

Комітету Верховної Ради України з питань
соціальної політики та захисту прав
ветеранів

Федерації профспілок України

Центральному комітету Профспілки
працівників освіти і науки України

Львівська обласна організація профспілки працівників освіти і науки України, представляючи інтереси близько 100-тисячної освітянської спільноти області висловлює занепокоєння з приводу законопроекту № 2681 від 27.12.2019р. «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України (щодо окремих питань діяльності професійних спілок)». Викликають глибоку стурбованість можливі наслідки прийняття даного законопроекту для працівників та профспілкових організацій. Адже він вносить зміни та фактично скасовує повністю окремі статті Кодексу Законів про працю України і Закону України «Про професійні спілки, їх права та гарантії діяльності». В основному ці зміни грубо обмежують повноваження профспілкових організацій та негативно впливають на конституційну роль у захисті трудових прав і законних інтересів працівників.

Зазначений проект Закону порушує національне трудове законодавство та основоположні міжнародні трудові стандарти. В першу чергу нівелюється основний закон України – Конституція України. А саме, ст. 36 нашої Конституції зазначає: **Громадяни мають право на участь у професійних спілках з метою захисту своїх трудових і соціально-економічних прав та інтересів.**

Професійні спілки є громадськими організаціями, що об'єднують громадян, пов'язаних спільними інтересами за родом їх професійної діяльності. Професійні спілки утворюються без попереднього дозволу на основі вільного вибору їх членів. Усі професійні спілки мають рівні права. Обмеження щодо членства у професійних спілках встановлюються виключно цією Конституцією і законами України.

Прийняття даного законопроекту призведе до порушення фундаментальних прав та міжнародних трудових принципів, які передбачені рядом Конвенцій Міжнародної Організації Праці, що, в свою чергу, були ратифіковані Верховною Радою України. Звертаємо увагу, що нормативно – правові акти міжнародного права, згodu на обов'язковість яких дано парламентом України, є частиною національного законодавства. Недотримання чи обмеження міжнародних трудових стандартів неодмінно відіб'ється на іміджі нашої країни та матиме негативні наслідки для громадянського суспільства в цілому.

Так, ці законодавчі ініціативи йдуть в розріз із Конвенцією про захист прав людини і основоположних свобод, Конвенцією N 47 про скорочення робочого часу до сорока годин на тиждень, Конвенцією № 131 про встановлення мінімальної заробітної плати, Конвенцією МОП № 87 про свободу асоціації та захист права на організацію, Конвенцією МОП № 98 про застосування принципів права на організацію і на ведення колективних переговорів.

Щодо змін до Кодексу законів про працю України, то його пропонується доповнити статтею **247-1** про Контрольні комісії, які утворюються у профспілках та об'єднаннях профспілок. Аналогічною нормою доповнюється і Закон про профспілки, де у статті **16 -1** наводяться повноваження Контрольної комісії.

Слід наголосити, що в усіх профспілкових організаціях та профоб'єднаннях уже давно існують контрольно-ревізійні комісії. І вони здійснюють контроль за виконанням виборним профспілковим органом своїх повноважень, визначених статутними документами та контролюють цільове використання профспілкових коштів здійснюючи перевірки. Це підтверджено і **статтею 34** діючого Профспілкового Закону про те, що фінансовий контроль за надходженням та витрачанням коштів профспілок та їх об'єднань здійснюють контрольно-ревізійні органи, обрані відповідно до статутів (положень) профспілок, їх профоб'єднань. Крім того, автори законопроекту пропонують надати цій комісії ще й повноваження перевірки членів профспілок на дотримання ними вимог діючого законодавства (незрозуміло якого), колдоговорів і угод.

Автори законопроекту забувають про те, що профспілки є самоврядними організаціями і повноваження членів профспілки та їх виборних органів регулюється їхніми Статутами (положеннями).

Стаття **249** КЗпП у запропонованій редакції щодо виключення із зобов'язань власника надавати безоплатно приміщення для роботи виборного профспілкового органу підприємства чи утримувати за заявами членів профспілки внески із їхньої зарплати засвідчує про бажання скасувати механізм сприяння діяльності такої громадської організації як профспілка, позбавити їх фінансової незалежності.

Щодо змін до Закону «Про професійні спілки, їх права та гарантії діяльності»:

Стаття 1. Обмежується право бути членами профспілки тих, хто працює у мало чисельних закладах та установах або навчається. Нею регламентовано, що профспілкова організація має бути чисельністю не менше 10 осіб. Вводиться норма про те, що в одному закладі, установі не може бути більше 2-х первинних профспілкових організацій. Це позбавляє законних прав на членство у профспілці для значної кількості працівників закладів освіти, яке має регулюватись нормами Статутів. Незрозуміло, чому не можуть бути членами профспілки працівники малих колективів? Це їхнє конституційне право.

Стаття 13. Скасовується норма про сприяння держави:

- у встановленні відносин профспілок із роботодавцями;
- навчанні профспілкових кадрів. Крім того, у статті **41** цього законопроекту скасовується право на 6 календарних днів додаткової відпустки для профспілкового навчання.

Це порушує законні права профспілок і гарантії їх незалежної діяльності.

Статті 21 та 22.

Виключає внесення пропозицій та розгляд думки профспілок при підготовці проєктів нормативно-правових актів держави з регулювання трудових, соціальних і економічних відносин.

Скасовує право профспілок вносити пропозиції щодо заходів, пов'язаних з вивільненням працівників.

(Це є порушенням прав профспілок на представлення інтересів членів профспілок).

Статтею 28. Скасовується право на отримання інформації з питань трудових відносин та господарської діяльності підприємств, установ та організацій.

(Це порушення прав профспілок на захист інтересів членів профспілок).

Стаття 41. Значно обмежує гарантії прав працівників, обраних до складу профспілкових органів.

Зокрема, їх можна притягти до дисциплінарної відповідальності без згоди профкому, а керівника профспілкового органу звільнити без згоди на це вищого виборного органу; відсутні гарантії щодо неможливості звільнення протягом року після закінчення повноважень члена виборного профспілкового органу та надання йому попередньої роботи; скасовуються 6 днів додаткової відпустки на час профспілкового навчання.

Статті 42, 43, 44 щодо обов'язку роботодавця створювати умови для діяльності профспілок та для ведення культурно-освітньої, оздоровчої, фізкультурної та спортивної роботи

Цими статтями автори законопроекту позбавляють профкоми права на безоплатне приміщення для роботи, проведення культурно-освітньої, оздоровчої, фізкультурної та спортивної роботи серед працівників, а роботодавець не зобов'язаний утримувати, за заявами спілчан, членські внески, а також перераховувати своїм первинним профспілковим організаціям кошти (0,3 відсотка) на культурно-масову, фізкультурну та оздоровчу роботу. Скасування цих статей звільняє роботодавця від обов'язку сприяти належному

функціонуванню та виконанню статутних повноважень профспілкових організацій як добровільних громадських об'єднань.

Прикінцевими положеннями законопроекту зазначено, що майно профспілок, їх об'єднань колишнього Союзу РСР і УРСР, розташоване на території України та яке станом на 24 серпня 1991 року перебувало у їх віданні, володінні та /або користуванні є державним майном.

Порядок відчуження, передачі у користування такого майна визначається Кабінетом Міністрів України за поданням Фонду державного майна України.

Такі нововведення у законодавстві щодо відбирання владою майна у профспілок порушують принципи незалежності профспілок, визначені конвенціями Міжнародної організації праці, які ратифіковані Україною та посягають на законно набуте профспілками майно у відповідності до ст. 34 діючого Закону України «Про професійні спілки, їх права та гарантії діяльності».

Зважаючи на це, Львівська обласна організація профспілки працівників освіти і науки України закликає до соціального діалогу з метою широкого громадського обговорення усіх без виключення законодавчих ініціатив влади та наполягає на відкликанні зазначеного законопроекту. Адже тільки тісна співпраця владних державних інституцій із громадськими організаціями, насамперед із профспілками, дозволить сформувати якісну і дієву законодавчу базу, яка б забезпечила максимальний захист і регламентацію трудових інтересів як роботодавців, так і найманих працівників.

Водночас, масштабний наступ на профспілки, шляхом внесення змін і вилучення окремих статей із чинного Закону України «Про професійні спілки, їх права та гарантії діяльності» тільки посилює соціальну напругу всередині багато мільйонної профспілкової спільноти та сприяє наростанню протестної активності у трудових колективах.

Світова практика свідчить, що саме профспілкові організації, які, представляючи інтереси працівників, діють в рамках закону та своїх Статутів, є єдиним репрезентативним соціальним партнером влади у захисті трудових, соціально-економічних прав та законних інтересів людини праці.

Застерігаємо владні структури надалі діяти у повній відповідності до чинних демократичних принципів, задекларованих на національному рівні з соціальними партнерами, виконувати міжнародні зобов'язання шляхом чіткого дотримання та імплементації міжнародних конвенцій у галузі праці, які ратифікувала Україна.

У випадку ігнорування наших вимог та продовження політики прийняття рішень без залучення громадянського суспільства, залишаємо за собою право на проведення законодавчо передбачених більш радикальних акцій протесту, аж до оголошення всеукраїнського страйку.

Сподіваємось на продуктивний соціальний діалог, який слугуватиме передумовою збереження та утвердження України як соціальної, правової та проєвропейської держави.

Голова Львівської обласної
організації профспілки працівників
освіти і науки України

Марія Яцейко